

Opisi algoritama

IBT 2011. MASTERS LIGA - 5. kolo

Komentare i pitanja uputite na askurdija@gmail.com ili na frane.kurtovic@gmail.com.

Utovar (P1-1)

Za svaku dimenziju skladišta izračunat ćemo koliko zadanih kocaka stane s obzirom na tu dimenziju. U tu svrhu treba nam cjelobrojno dijeljenje. Primjerice, $L \text{ div } A$ broj je kocaka koji stane s obzirom na dimenziju L . Ukupno dakle stat će $(L \text{ div } A) \cdot (W \text{ div } A) \cdot (H \text{ div } A)$ kocaka, što još množimo s A^3 da dobijemo ukupan zauzeti volumen. Potom zauzeti volumen oduzimamo od ukupnog volumena (koji iznosi $L \cdot W \cdot H$) da bismo dobili traženi volumen slobodnog prostora.

Boćanje (P1-2, P2-1)

Za svaku boću izračunat ćemo njezinu udaljenost do bulina poznatom formulom za udaljenost dvaju točaka u koordinatnoj ravnini. Potom ćemo, za svaki tim, sortirati te udaljenosti od manjih prema većima. Pobjednika je sada lako odrediti: to je tim čija je prva udaljenost u sortiranom nizu manja. Određivanje broja bodova svodi se na brojanje udaljenosti pobjedničkog tima koje su manje od prve udaljenosti u sortiranom nizu gubitničkog tima.

Pijuni (P1-3, P2-2)

Za svaku dijagonalu (pripazimo, postoje dvije vrste dijagonala s obzirom na smjer) riješit ćemo problem zasebno. Idući po dotičnoj dijagonali pamtimo trenutni broj slobodnih polja (od posljednjeg crvenog polja). Ako je on veći ili jednak K , povećavamo broj načina za jedan.

Valja pripaziti na poseban slučaj $K = 1$, jer stavimo li jedan pijun na ploču, on će pripadati dvjema dijagonalama, pa u tom slučaju rješenje dobiveno gornjim algoritmom dijelimo s 2.

Tvrtka (P1-4)

Promatramo graf u kojem su vrhovi danih N studenata, a između studenta A i studenta B postoji usmjereni brid ako je student A izjavio da želi biti nadređeni studentu B . Ovaj graf ne može imati ciklusa, jer rješenje u tom slučaju ne postoji. Stoga je dobiveni graf *DAG* (eng. *directed acyclic graph*, tj. usmjereni graf bez ciklusa).

Poznato je da je svaki *DAG* moguće topološki sortirati, tj. poredati mu vrhove na način da svi bridovi idu u istom smjeru (npr. slijeva na desno u načinjenom nizu vrhova). Načinimo li topološki sort u našem grafu, možemo primijetiti da tražena hijerarhija može biti upravo lanac koji tako dobivamo (ne zaboravite, lanac je ujedno i stablo), budući da će svaki brid tada ići od nadređenog ka podređenom, tj. svi zahtjevi bit će ispunjeni.

Mrav (P2-3)

Mjesto da računamo vjerojatnost da će mrav barem jednom posjetiti određeni kamen, izračunat ćemo komplementarnu vjerojatnost da mrav *nikada* neće posjetiti određeni kamen, pa onda tu vjerojatnost oduzeti od 100%.

A tu pak vjerojatnost računamo dinamičkim programiranjem. Zanima nas, preciznije, $p(x, k)$ kao vjerojatnost da mrav u prvih k minuta nikada ne posjeti kamen x (naravno, u konačnici nas

zanima $p(x, n)$). Što možemo reći o $p(x, k)$? Najprije, očito je $p(x, k) = p(-x, k)$ pa promatrajmo samo slučaj $x > 0$ (za $x = 0$, $p(x, k) = 0$ jer mrav svakako posjećuje multi kamen barem na početku).

Da bismo za $x > 0$ i $k > 0$ pronašli $p(x, k)$, promatrajmo prvi korak mrava.

- Ako ide lijevo tj. na kamen -1 (vjerojatnost $1/3$), tražimo vjerojatnost da se mrav u sljedećih $k - 1$ minuta nikada ne pomakne za $x + 1$ koraka udesno - ona iznosi $p(x + 1, k - 1)$.
- Ako ide desno tj. na kamen 1 (vjerojatnost $1/3$), tražimo vjerojatnost da se mrav u sljedećih $k - 1$ minuta nikada ne pomakne za $x - 1$ koraka udesno - ona iznosi $p(x - 1, k - 1)$.
- Ako osta je na kamenu 0 (vjerojatnost $1/3$), tražimo vjerojatnost da se mrav u sljedećih $k - 1$ minuta nikada ne pomakne za x koraka udesno - ona iznosi $p(x, k - 1)$.

Imamo dakle rekurzivnu relaciju

$$p(x, k) = \frac{1}{3}p(x + 1, k - 1) + \frac{1}{3}p(x - 1, k - 1) + \frac{1}{3}p(x, k - 1)$$

pomoću koje dinamički računamo tražene vjerojatnosti.

Koordinatni (P1-5, P2-4)

Točka (x, y) pripada opisanom trokutu stranice k ako i samo ako je $x + y \leq k$. Stoga je za određenu točku bitan samo njezin $z = x + y$. Sažimanjem svih učitanih brojeva z i k možemo stoga svesti problem na sljedeći: potrebno je podržati operacije

- povećaj broj točaka na određenom z za 1;
- za dani k , izračunaj broj točaka na svim $z \leq k$;

pri čemu su svi brojevi veličine do 200000.

Ovaj problem rješavamo uz pomoć logaritamske strukture, koja podržava operacije povećavanja nekog broja u nizu te pronalaženja sume prvih k brojeva u nizu.

Charlie (P2-5)

Za razumijevanje ovog rješenja potrebno je poznavati množenje matrica te pojam inverza matrice.

Ako pojedinu traku promatramo kao jednostupčanu matricu, tada postoji jedinstvena matrica A koja, množeći tu matricu, kao rezultat daje jednostupčanu matricu koja predstavlja *sljedeću* traku. Kako konstruirati tu matricu? Nije teško zaključiti da u i -tom njezinom retku trebaju biti same nule, osim jedinica na mjestima sa kojih i -to polje nove trake zbraja paketiće.

Tako, ako je x matrica koja predstavlja prvu traku, onda matrica Ax predstavlja drugu, A^2x treću, i tako dalje - $A^{m-1}x$ je jednostupčana matrica koja predstavlja posljednju traku.

Ako je dakle $A^{m-1}x = y$, onda je $x = (A^{m-1})^{-1}y$. Matricu A generiramo kako je rečeno, matrica y zadana je u ulaznim podacima - stoga, da bismo pronašli početnu matricu x , trebamo izračunati najprije A^{m-1} - što rješavamo poznatim algoritmom brzog potenciranja - te inverz dobivene matrice, što rješavamo Gauss-Jordanovom eliminacijom.